

**USKYSZ
REAGUJ**

SCENARIUSZ WARSZTATU

STREFA:
WOLNO-
SŁOWA

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

NIE ZAPAMIĘTAŁAM PANI TWARZY

Opracowaliśmy scenariusze *Usłysz Reaguj* z myślą o osobach, które prowadzą działania edukacyjne z grupami młodzieży szkolnej, studentami, dorosłymi. Szczegółowy przebieg zajęć należy dostosowywać do potrzeb konkretnej grupy.

Kluczowe zagadnienia:

przemoc wobec kobiet, przemoc ze względu na płeć, przemoc domowa

Przed rozpoczęciem zajęć wysłuchajcie odcinka podcastu cyklu *Usłysz Reaguj* pt. *Nie zapamiętałam Pani twarzy*.

→ **Jeżeli to możliwe,
posłuchajcie podcastu
razem.**

WPROWADZENIE

Przedstaw grupie temat spotkania, zachęć do dzielenia się własnymi obserwacjami, doświadczeniami, do swobodnego mówienia o swoich pomysłach, pytaniach czy wątpliwościach.

DLACZEGO OFIARA

Przypomnijcie sobie treść
Dlaczego ofiara z odcinka podcastu
Nie zapamiętałam Pani twarzy.
Możesz rozdać grupie teksty.

Porozmawiajcie wspólnie na temat
znaczenia tego tekstu.
Postarajcie się odpowiedzieć
na poniższe pytania.

- W jaki sposób jest przedstawiana ofiara?
- Jaki cel może mieć taki sposób mówienia o ofierze?
- Do jakich sytuacji Waszym zdaniem może odnosić się ten tekst?
- Czy jesteście w stanie podać przykłady?

→ Victim blaming
(obwinianie ofiary)
to obarczanie ofiary
przemocy winą za
poniesioną krzywdę

Przykład:
twierdzenie, że ofiara
sprowokowała sprawcę
wyzywającym strojem lub
jest sama sobie winna z racji
np. przebywania gdzieś
o niewłaściwej porze
czy wypicia zbyt dużej
ilości alkoholu.

Zastanówcie się wspólnie
jakie konsekwencje ma taki
sposób mówienia na temat
przemocy domowej.

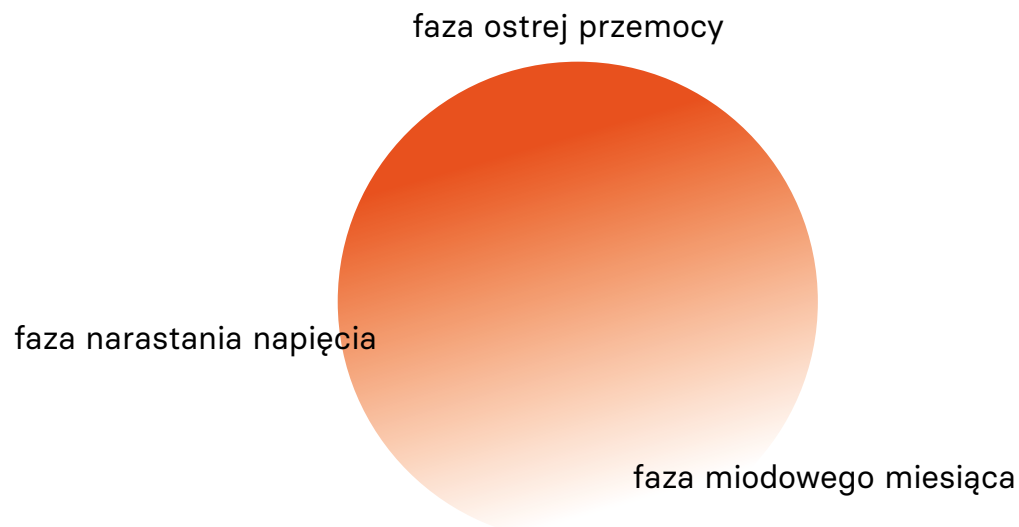
→ **Przemoc domowa zdarza**
się we wszystkich grupach
społecznych niezależnie
od poziomu wykształcenia
i sytuacji ekonomicznej.
Ofiarami przemocy są
najczęściej kobiety, dzieci,
osoby starsze, niepełnosprawne,
także mężczyźni. Statystycznie
najczęściej są nimi jednak
kobiety.

DLACZEGO OFIARA

*Czy ofiara się uśmiechała
Dlaczego ofiara się uśmiechała
Czy ofiara musiała się uśmiechać
Czy ofiara się nie uśmiechała za
bardzo
Jak na ofiarę
Jakiego koloru były usta ofiary
Jakiego koloru były oczy ofiary
Ile oczu miała ofiara
Gdzie ofiara miała oczy
Czy miała oczy w ogóle
Czy ofiara miała włosy
Dlaczego ofiara nie miała włosów
Gdzie ofiara nie miała włosów
Jakiego koloru byłyby włosy ofiary
Czy ofiara istniała
Co ofiara sobie myślała
Czy ofiara myślała o sobie
Czy ofiara myślała o sobie, że jest
ofiara
Czy ofiara musiała być ofiarą
Czy ofiara musi być ofiarą
Czy ja muszę być ofiarą
Czy mogę być świadkiem
Czy muszę być świadkiem
Czy muszę na to patrzeć
Czy mam prawo na to nie patrzeć
Czy już możemy porozmawiać
o czymś innym*

*Cały czas rozmawiamy tylko o tym
Już wszystko wiemy
Czy możemy już żyć dalej
Ja nic nie widziałem
Przecież ona się uśmiechała
Czy mogłem coś widzieć skoro ona
się uśmiechała
Dlaczego cały czas rozmawiamy
o ofierze
Nie, nie mówmy o sprawcy
Ze sprawcą wszystko jest jasne
Porozmawiajmy o mnie
Jasne, że ja nie jestem sprawcą
To w tym wszystkim jest
najważniejsze
Porozmawiajmy o tym jak patrzyłem
I nie widziałem
Wiecie jak to bardzo boli
Nic nie wiecie
Skoro możecie się śmiać
Jak możecie się śmiać
Jak ofiara może się śmiać

Ze mnie*

CYKL PRZEMOCY

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:
faza narastania napięcia, faza ostrej przemocy i faza miodowego miesiąca.

Zapoznajcie się fazami cyklu przemocy
(opracowany przez amerykańską psycholożkę Leonorę E. Walker).

Zastanówcie się wspólnie dlaczego kobiety, które doświadczają przemocy
w związku, często przez lata nie szukają pomocy i trwają w przemocowej
relacji?

Jakie są możliwe powody takiej sytuacji?

Co może pomóc ją zakończyć?

**Omówienie faz cyklu wraz
z przykładowymi sytuacjami
charakterystycznymi dla
każdej z nich znajdziesz na
stronie [niebieskalinia.info](http://www.niebieskalinia.info)
(<http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/30-cykle-przemocy-w-rodzinie>)**